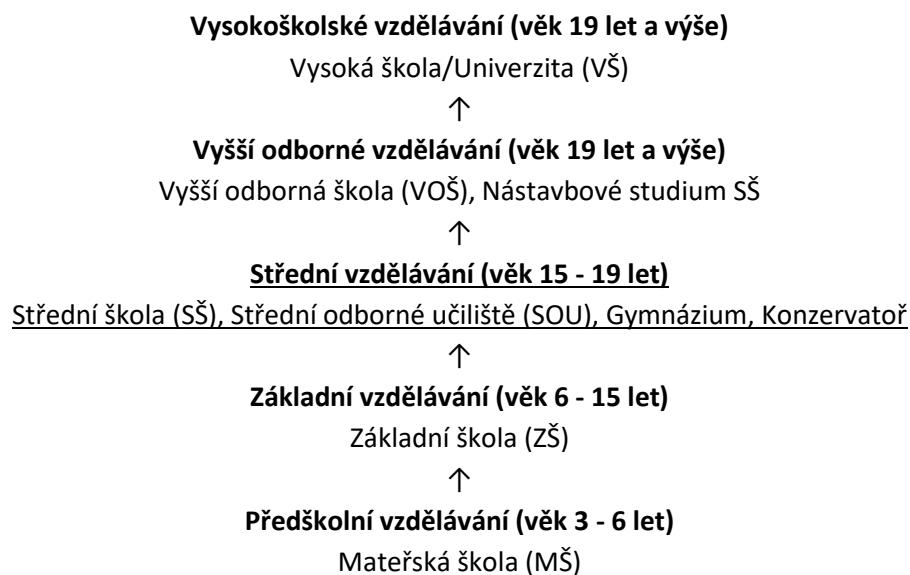

Dopisy a formuláře pro rodiče žáků s OMJ jsou koncipovány tak, aby je mohlo využít co nejvíce škol. Z toho důvodu jsou ve formulářích často na výběr různé možnosti. Je důležité, aby si škola (ředitel/třídní učitel...) materiály prošla a upravila si je dle svých konkrétních potřeb a okolností. Z nabízených možností může škola škrtnat, kroužkovat, nebo části textu z materiálu vymazat. Formuláře pak škola vyplní podle vlastních potřeb. Pozor, pokud budete upravovat text výše uvedeným způsobem, upravte také příslušnou jazykovou verzi pro rodiče.

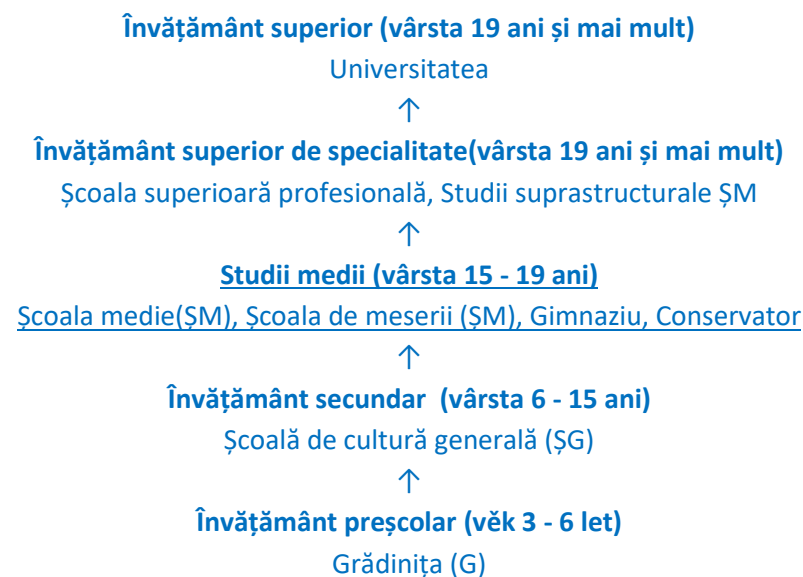
Vzdělávací systém v České republice

Graf znázorňující český systém školství:

Sistemul de învățământ în Republica Cehă

Grafic care ilustrează sistemul școlar ceh:

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Střední vzdělávání - střední školy (SŠ) a učiliště (SOU)

Typy středních škol: **gymnázia**, **střední odborné školy (SOŠ)** a **střední odborná učiliště (SOU)**.

Gymnázia a SOŠ

Gymnázia nabízejí všeobecné střední vzdělání. **Střední odborné školy** poskytují výuku, která se zaměřuje na konkrétní profese (obchodní akademie, střední průmyslové školy, střední zdravotnické školy, apod.). Studium na gymnázium a na SOŠ je zakončené **maturitní zkouškou** a trvá 4 roky.

Součástí maturitní zkoušky je zkouška z českého jazyka a literatury (kterou musí absolvovat i žáci s odlišným mateřským jazykem), matematiky nebo cizího jazyka a minimálně dvou dalších předmětů. Žáci, kteří se za posledních 8 let vzdělávali alespoň 4 roky mimo ČR nebo mají doporučení od pedagogicko-psychologické poradny, mohou mít u maturitní zkoušky úlevu ve formě prodloužení doby konání zkoušky a možnosti využití slovníku.

Dokladem o ukončení vzdělání je **maturitní vysvědčení**. Po úspěšném složení maturitní zkoušky mohou absolventi pokračovat ve studiu na vysoké škole.

SOU

Střední odborná učiliště (SOU) připravují absolventy na konkrétní profese (kuchař, kadeřník, prodavač, truhlář, elektrikář, apod.). Obory na SOU jsou zakončené získáním **výučního listu** a jsou tříleté. Žáci středních odborných učilišť skládají závěrečné zkoušky a úspěšní absolventi získávají **výuční list** jako doklad o ukončení vzdělání.

Na tříleté obory může student navázat dvouletým **nástavbovým studiem** zakončeným maturitní zkouškou.

Přehled středních škol, včetně konkrétních oborů, je na:

<http://www.infoabsolvent.cz/>.

Studiile medii – școala medie (ȘM) și școala prof. (SP)

Tipuri de școli medii: **gimnaziu**, **școala medie de specialitate (ȘMS)** și **școala de meserii (SP)**.

Gimnaziile și ȘMS

Gimnaziile oferă studii medii generale. **Școlile medii de specialitate** oferă studii, care se concentrează asupra anumitor profesii (academia de comerț, școala medie industrială, școala medie mediocală etc). Studiile la gimnaziu și la școala medie de specialitate sunt finalizate cu **examen de bacalaureat** și durează 4 ani.

Parte a examenului de bacalaureat este examenul de limbă și literatură cehă (care îl absolvesc și elevii cu o limba maternă diferită), matematica sau limba străină și minimal alte două obiecte. Elevii care în ultimii 8 ani au studiat cel puțin 4 ani în afara Cehiei sau au recomandare de la serviciul psihopedagogic pot obține o înlesnire în formă de prelungire a timpului examenului și pot folosi dicționarul.

Dovada absolvirii studiilor este **diploma de bacalaureat**. După absolvirea examenului cu succes, absolvenții își pot continua studiile la universitate.

ȘM

Școlile de meserii (ȘP) pregătesc absolvenți pentru profesii concrete (bucătar, vânzător, tâmplar, electrician etc). Specializările școlilor de meserii sunt finalizate cu **atestat de studii** și durează 3 ani. Elevii școlilor de meserii absolvesc examene și primesc **atestat de studii** în calitate de dovadă de finalizare a studiilor.

Studiile de 3 ani pot fi urmate de **studii adăugătoare** de 2 ani, care se finalizează cu examenul de bacalaureat.

Lista școlilor medii, inclusiv specialitățile le puteți găsi pe:

<http://www.infoabsolvent.cz/>.

Podpora žáků bez dostatečné znalosti jazyka

Žáci, kteří přichází do SŠ bez dostatečné znalosti jazyka nebo česky neumí vůbec, mají stejně jako na ZŠ nárok na další podporu v podobě výuky češtiny (až 3 hodiny týdně), ale i na podporu v běžné výuce (např. přizpůsobením výuky, aktivit a úkolů, případně asistentem pedagoga). Žák má také v případě nedostatečné znalosti nebo neznalosti jazyka nárok na přizpůsobené hodnocení a úpravu obsahů vzdělávání. Ty by měla škola zpracovat do Individuálního vzdělávacího plánu (IVP), který rodiče žáka/plnoletí žáci potvrzují podpisem. Žáci mají také nárok na úpravu podmínek při skládání maturitní zkoušky či závěrečné zkoušky.

Podmínkou podpory je návštěva školského poradenského zařízení (Pedagogicko-psychologická poradna/PPP), které dá škole doporučení. Více v části <https://www.inkluzivniskola.cz/jak-muze-byt-podporeno-vase-dite-ve-vzdelavani>.

Přijímací řízení

Pro přijetí na střední školu je potřeba absolvovat **přijímací řízení**. Na maturitní obory se skládají **jednotné přijímací zkoušky** z českého jazyka a literatury a z matematiky. Střední školy mohou mít také vlastní **školní přijímací zkoušky**. Může se jednat o talentovou zkoušku či zkoušku zručnosti, zkoušku z cizího jazyka, zkoušku fyzické zdatnosti apod.

Na tříleté učební obory se přijímací zkoušky většinou nekonají (výjimkou jsou obory s talentovou zkouškou). O přijetí většinou rozhoduje průměr všech známek na vysvědčení za 8. a 9. třídu.

Termín odevzdání přihlášek pro **1. kolo přijímacího řízení** je **1. 3.** Zájemce si v 1. kole může podat dvě přihlášky. Přihlášku si vyplňují zájemci o studium sami. Žákům 9. tříd může pomoci škola a následně ředitel školy potvrzuje vyplněný prospěch na přihlášce. Pokud žák ukončil ZŠ v zahraničí, musí doložit prospěch ověřenými kopiemi vysvědčení, které nechá přeložit do českého jazyka.

Asistența elevilor fără cunoștințe suficiente de limbă

Elevii, care vin la ȘM fără cunoașterea suficientă a limbii sau nu cunosc deloc limba cehă, au dreptul la asistență, la fel ca în școala generală, în formă de lecții de cehă (până la 3 ore săptămânal), dar și la asistență în educația generală (de ex. prin ajustarea lecțiilor, activităților și temelor, sau asistentul pedagogului). Dacă elevul nu cunoaște sau nu cunoaște suficient limba, are dreptul la ajustarea evaluării și ajustarea conținutului studiilor. Aceste vor fi pregătite de școală conform planului individual de studii (PIS), care este confirmat prin semnătura părinților/semnătura elevilor majori. Elevii la fel au dreptul la ajustarea examenului de bacalaureat sau de absolvire.

Asistența este condiționată de vizita la instituția de consiliere psihopedagogică, care oferă recomandare școlii. Mai multe în secția <https://www.inkluzivniskola.cz/jak-muze-byt-podporeno-vase-dite-ve-vzdelavani>.

Procedura de admitere

Pentru admiterea la școala medie este necesar de a absolvi **procedura de admitere**. La specialitățile cu bacalaureat sunt absolvite **examene unificate** de limba și literatura cehă și matematică. Școlile medii pot avea și **examenele sale specifice**. Poate fi vorba de examenul de talent, test de îndemânare, limbă străină sau teste de pregătire fizică etc

La specialitățile de 3 ani de obicei nu sunt examene de admitere (excepție fac specialitățile cu examen de talent). Admiterea se face de obicei pe baza mediei notelor din tabelul de note din clasele a 8 și a 9.

Termenul pentru depunerea formularului de înscriere pentru **1 rundă a concursului de admitere este pe 1. 3.** Candidații pot depune în 1 rundă două formulare. Formularul este completat de candidat. Elevilor clasei a 9 le poate ajuta școala, iar apoi directorul școlii confirmă notele în formularul de înscriere. Dacă elevul a absolvit școala în străinătate, va dovedi nivelul de studii, prin copia legalizată a tabelului de note, tradusă în limba cehă.

Některé střední školy vyžadují potvrzení od lékaře o zdravotní způsobilosti ke studiu (to stojí cca 200 Kč). Výsledky 1. kola přijímacího řízení jsou známy na přelomu dubna a května.

Žáci bez dostatečné znalosti nebo bez znalosti jazyka mají nárok na úpravu podmínek konání přijímací zkoušky. K úpravě podmínek potřebují také doporučení z PPP.

Postup po přijetí na SŠ

Pokud byl uchazeč přijat ke studiu, vyzvedne si ve své základní škole tzv. **zápisový lístek** a vyplněný ho do 10 pracovních dnů od data zveřejnění výsledků přijímacího řízení zanesou na střední školu, kam byl přijat. Žáci, kteří se nehlásí přímo ze základní školy nebo chodili na ZŠ v zahraničí, požádají o zápisový lístek krajský úřad.

Odvolání proti nepřijetí

Pokud uchazeč nebyl přijat v 1. kole, může podat **odvolání**. Odvolání je nutné podat do 3 pracovních dnů ode dne obdržení písemného rozhodnutí o nepřijetí. Pokud uchazeč v 1. kole neuspěl, může si podat přihlášky v **druhých a dalších kolech přijímacího řízení**, které vypisují SŠ, kde zbyla volná místa. Počet přihlášek pak není omezen.

Poplatky a formy studia

Vzdělávání je na veřejných středních školách bezplatné, hradí se pouze učební pomůcky, školní výlety apod. Na soukromých středních školách se platí školné. Studovat lze střední školu i dálkovou formou (např. zájemci, kteří si chtějí doplnit vzdělání při zaměstnání).

Unele școli medii solicită confirmarea medicului dacă starea sănătății permite studiul (costă circa 200 CZK). Rezultatele 1 runde a concursului de admitere sunt cunoscute la sfârșitul lunii aprilie începutul lunii mai.

Elevii cu cunoștințe insuficiente de limbă au dreptul la ajustarea condițiilor examenului de admitere. Pentru aceasta are nevoie de recomandarea serviciului de consiliere psiho-pedagogic.

Procedura de admitere în școlile medii

Dacă candidatul a fost admis la studii, va ridica de la școala generală așa-numita **fișă de înscriere**, o va îndeplini și o va prezenta la școala unde a fost admis în termen de maximal 10 zile de la publicarea rezultatelor. Elevii, care nu se înscriu imediat după școala generală sau au frecventat o școală în străinătate, vor solicita fișa de înscriere la administrația regională.

Apel împotriva neacceptării

Dacă candidatul nu a fost acceptat în 1 rundă, **poate apela** împotriva acestei decizii. Apelul se prezintă în 3 zile lucrătoare de la primirea deciziei în scris. Dacă candidatul nu a avut succes în 1 rundă, poate depune formularul **la a doua și următoarele runde** a concursului de admitere, la școlile unde au rămas locuri libere. Numărul de formulare în acest caz nu este limitat.

Taxe și forme de studiu

Studiile la școlile medii publice sunt gratuite, se achită doar uneltele școlare, excursiile etc. La școlile medii private se achită taxe școlare. Școala medie permite și învățământul la distanță (de ex. pentru candidații, care doresc să muncească și să-și completeze studiile).

Vyšší odborné vzdělávání (VOŠ)

Vyšší odborné vzdělávání (VOŠ) je určeno studentům, kteří úspěšně ukončili střední školu maturitní zkouškou. VOŠ nabízí možnost dalšího zvyšování kvalifikace. Ve srovnání se studiem na vysoké škole jsou obory zaměřeny především na praktickou profesní orientaci a trvají zpravidla 3 roky.

Postup s podáním přihlášek a odvoláním je obdobný jako u přihlášek na střední školu. Za podání přihlášky se platí správní poplatek ve výši 500 Kč. Studium na vyšších odborných školách je zpoplatněno – na soukromých VOŠ bývá školné vyšší. Informace o výši školného lze zjistit z webových stránek školy.

Studium na VOŠ je zakončeno **absolutoriem**, které se skládá ze zkoušky z odborných předmětů, zkoušky z cizího jazyka a obhajoby absolventské práce. Úspěšnému absolventovi je udělen titul **diplomovaný specialista**, ve zkratce DiS., uváděný za jménem. Přehled VOŠ je na <http://www.infoabsolvent.cz/>.

Vysokoškolské vzdělávání (VŠ)

Podmínkou pro studium na vysoké škole (VŠ) je úspěšné ukončení SŠ maturitní zkoušku. Za podání přihlášky se platí poplatek ve výši 500 – 650 Kč. Přihlášky se většinou dají vyplnit elektronicky – on-line formuláře spolu s informacemi o přijímacím řízení jsou na webových stránkách VŠ v sekci „informace pro uchazeče/zájemce o studium“.

Na oborech českých veřejných vysokých škol, kde probíhá výuka v češtině, se neplatí školné. Studium na soukromých vysokých školách nebo studium na veřejné vysoké škole v cizím jazyce je zpoplatněné.

Bakalářské studium trvá 3 roky a je zakončeno státní závěrečnou zkouškou a získáním titulu **bakalář**, ve zkratce Bc., psaným před jménem. **Navazující magisterské studium** je dvouleté, a zakončené státní závěrečnou zkouškou.

Absolventi získají titul **magistr**, ve zkratce Mgr., nebo **inženýr**, ve zkratce Ing., který se uvádí před jménem. Překročení standardní délky studia na veřejných vysokých školách je zpoplatněno.

Přehled VŠ je na <http://www.infoabsolvent.cz/>.

Studii superioare de specialitate

Studiile superioare de specialitate (SSS) sunt destinate studenților care au absolvit cu succes bacalaureatul la școala medie. SSS oferă posibilitatea de ridicare a calificării. Spre deosebire de studiile universitare sunt axate pe mai ales pe partea practică a orientării profesionale și durează, de obicei, 3 ani.

Procedura de depunere a formularului de înscriere este similară cu cea de la școlile medii. Pentru depunerea formularului se achită o taxă de 500 CZK. Studiul la SSS este cu plată, la școlile superioare de specialitate private taxele, de regulă, sunt mai înalte. Informațiile despre taxele școlare le veți găsi pe pagina web a școlii.

Studiile sunt finisate prin **absolutorium**, care constă din examene la obiectele de specialitate, limbă străină și apărarea tezei. Absolventul cu succes obține titlul **specialist cu diplomă**, în ceșă prescurtat DiS., care se înidă după nume. Lista SSS o puteți găsi pe <http://www.infoabsolvent.cz/>.

Studii superioare (SS)

Învățământul universitar este condiționat de absolvirea cu succes a examenului de bacalaureat. Pentru depunerea formularului de înscriere se achită taxa de 500 – 650 CZK. Formularele în majoritatea cazurilor pot fi îndeplinite electronic – formularul on-line și informațiile despre procedura de admitere sunt pe paginile web ale universității în secția „informații pentru candidați“.

La instituțiile de învățământ superior din Cehia, unde se predă în ceșă, nu se achită taxe școlare. Învățământul la universitățile private și la universitățile de stat unde se predă într-o limbă străină, este cu plată.

Studiile de licență durează 3 ani și finisează cu examen de stat și cu obținerea titlului **de licențiat**, în ceșă abreviat Bc., scris înaintea numelui.

Studiile de masterat durează 2 ani și finisează cu examen de stat. Absolvenții obțin titlul de magistr, abreviat Mgr., sau inginer, abreviat Ing., care se indică înaintea numelui. Depășirea duratei standard de studii la instituțiile de învățământ superior public este supusă unei taxe.

Lista universităților este pe <http://www.infoabsolvent.cz/>.